

Harvaturva-verkoston kokouksen pöytäkirja 27.4.2021

Aika 27.4.2021 klo 12-15

Paikka Teams-videoneuvottelu

Läsnä

	Paikalla	Poissa
Pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka, sisäministeriö, puheenjohtaja	X	
Pelastusylitarkastaja Jari Lepistö, sisäministeriö, varapuheenjohtaja	X	
Järjestökoordinaattori Veli-Matti Ahtiainen, SPR	X	
Yhdyskuntatekniikan päällikkö Paavo Taipale, Suomen Kuntaliitto		X
Kaupunginjohtaja Tytti Määttä, Kuhmon kaupunki	X	
Rajatarkastusupseeri, kapteeni Jouko Kinnunen, Rajavartiolaitos	X	
Erytisiantuntija Mari Kattilakoski, Itä-Suomen yliopisto		X
Erytisiantuntija Tarja Lukkari, Kajaanin ammattikorkeakoulu	X	
Kehitysjohdaja Markus Lassheikki, MTK	X	
Toiminnanjohtaja Veli-Matti Karppinen, Kainuun nuotta ry	X	
Koulutuspäällikkö Satu Virtanen, Maanpuolustuskoulutusyhdistys	X	
Asiantuntija Kimmo Nieminen, Kirkkohallitus		X
Toiminnanjohtaja Heli Koponen, Pohjois-Karjalan pelastusalan liitto	X	
Ristenrauna Magga, SamiSoster ry	X	
Asiantuntija Mirja Lauronen		X
Koordinaattori Mia Kalpa, Maaseudun terveys- ja lomahuolto ry		X
Poliisitarkastaja Marko Savolainen, Poliisihallitus	X	
Kyläasiamies Reena Laukkanen-Abbey, Keski-Suomen Kylät ry	X	
Erytisiantuntija Markus Alanko, Oikeusministeriö	X	
Projektipäällikkö Kristiina Mattila-Nousiainen, PHPELA	X	
Neuvotteleva virkamies Christell Åström, maa- ja metsätalousministeriö (15.2.2021 alkaen MKNK toiminnanjohtaja)		X
Erikoissuunnittelija Jaakko Joentakanen, sisäministeriö, sihteeri	X	
Joel Kauppinen, sisäministeriö	X	
Tuula Kekki, SPEK	X	

1 Kokouksen avaus

- Lepistö toimii kokouksen puheenjohtajana.
- Todetaan, että MMM:n uusi edustaja on selvítettävä. Entinen edustaja Christell Åström on siirtynyt MKNK ry:n toiminnanjohtajaksi 15.2.2021.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

295 480 171
358 295 480 171

916 044 635
+358 9 160 44635

kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

- Teams-yhteydessä on teknisiä ongelmia, joista johtuen Paavo Taipale ei ilmeisesti pääse liittymään kokoukseen.
- Päätetään, että suorituskykyhankkeen aihe käsitellään ensin, alkuperäisestä asialistasta poiketen. Sote- ja pelastustoimen uudistus ja AUNE-asia käsitellään kokouksen lopuksi, kun Kohvakka pääsee liittymään mukaan kokoukseen.
- Käydään läpi edellinen pöytäkirja ja hyväksytään se.

2 Pelastustoimen ja siviilivalmiuden suorituskyky ja suunnitteluperusteet -hankkeen harvaan asuttujen alueiden turvallisuusratkaisut -työpaketin esittely

- Kauppinen esittelee hankkeen etenemisen, tavoitteet ja alustavia havaintoja tuloksista.
- Käydään keskustelua aiheesta.
- Magga nostaa esiin paikallistuntemuksen merkityksen harva-alueilla. On tärkeää, että pelastustoimintaan osallistuvat osaavat kulkea haastavassakin maastossa. Myös välineiden kunto ja niiden käytön osaaminen on varmistettava. Myös kielikysymys on olennainen: ihminen puhuu hädässä omaa kieltään. Korostuu alueilla, jossa saamenkielellä vahva asema.
- Kauppinen toteaa, että asia on noussut vahvasti esiin ja huomioidaan työpaketissa. Hän toteaa, että on yrittänyt tavoitella saamelaiskäräjien puheenjohtajaa asiaan liittyen. Tarkoituksena on kysyä, mitkä edistäisivät sitä, että saamenkielisiä saataisiin enemmän mukaan alalle. Magga toteaa, että kouluun haetaan, mutta töiden saanti usein haastavaa alueella. Hän lisää, että tärkeää olisi myös vahvistaa hätäkeskuksen saamenkielisen palvelun valmiuksia. Myös nuorten keskuudessa on tärkeää sytyttää kipinä alalle, esimerkiksi tuomalla palokuntatoimintaa aktiivisesti esiin. Opoille ja kouluille saatava tietoon pelastusala vaihtoehtona.
- Lepistö vahvistaa, että kielikysymys on merkittävä ja tällä hetkellä pinnalla valtakunnallisessa keskustelussa. Hän toteaa, että saamenkielisyys on otettava vahvasti huomioon, kun sopimuspalokuntatoimintaa kehitetään.
- Määttä toteaa, että harva-alueista puhuessa käsitteisiin ja kielenkäyttöön tulee kiinnittää huomiota. Turhia negatiivisia mielikuvia ei tule vahvistaa. Hän nostaa esiin myös, että harva-alueiden systemaattiseen tilastointiin (turvallisuustiedon tuottaminen) ja tiedon saatavuuteen on kiinnitettävä vahvasti huomiota. Hän toteaa myös, että Kuhmossa on nyt otettu käyttöön lukiolaisten turvallisuusopinnot, jotka on toteutettu yhteistyössä turvallisuuden eri toimijoiden kanssa.

3 Toimintasuunnitelma 2021 hyväksyminen

- Lepistö esittelee toimintasuunnitelman luonnoksen.
- Harva-alueiden parlamentaarisen yhteistyöryhmän kanssa yhteistyötä edistetään. Lepistö on jo kokoustanut puheenjohtajiston/sihteeristön kanssa. Vastikään on perustettu myös asiantuntijaryhmä tukemaan ko. yhteistyöryhmän työtä.
- Toimintasuunnitelma hyväksytään.

4 Harvaturva-verkoston toimijoiden ajankohtaiset harvaan asuttujen alueiden turvallisuuden kehittämiseksi

- Koponen nostaa esiin, että syksylle on suunniteltu yhdessä Kyläturvallisuus 2025 hankkeen kanssa kyläturvallisuuden kouluttajien aktivointia ja tietotaitojen sekä koulutusmateriaalin päivitystä. Kyläturvallisuuden kehittämisen osalta olisi tärkeää päästä hankelähtöisyydestä vakiintuneeseen toimintaan.
- Magga toteaa, että koronatilanne puhuttaa Pohjois-Lapissa edelleen. LVM:n kanssa kartoitetaan nyt televerkostoa. Lapin AMK vetää Turvallisuuden tiekartta -hanketta, jossa Sámisoster on mukana, jotta esim. ikäihmisten ääni saadaan kuuluviin. Myös nettihuijausten vastaista työtä tehdään.
- Laukkanen-Abbey toteaa, että lähiaikoina Keski-Suomen kylät ry:n nettisivuihin liittyvää hanketta edistetään ja tarkoituksena on saada siitä hankeriippumaton konsepti.
- Lassheikki toteaa, että huoltovarmuuteen liittyvä koulutustoiminta maatalojen suuntaan jatkuu edelleen. Kurssit ovat olleet pidettyjä. Erityisesti kotieläintilojen vesihuollosta on keskusteltu paljon. Hän toteaa, että myös digitaalinen turvallisuus on pinnalla. Myös viestintäverkoston toimivuus on olennaista, nyt esim. laajakaistaverkoston ollaan investoimassa merkittävästi rahaa. Kunnilla ja maakunnilla on siinä tärkeä rooli osarahoittajina. Kyläverkkohankkeiden osalta odotetaan rahoituspäätöksiä piakkoin.
- Kinnunen toteaa, että rajan yhteistyö paikallisten, esimerkiksi terveysviranomaisten kanssa ja AVI:n kanssa on ollut hyvää ja koronatilanne ollut erinomainen "harjoitus" tulevaisuutta varten.

5 Katsaus sote- ja pelastustoimen uudistukseen

- Kohvakka kertoo uudistuksen ajankohtaiset kuulumiset.

- HE nyt eduskunnan käsittelyssä. Lukuisat valiokunnat käsitelleet/käsittelevät asiaa samanaikaisesti. Pelastustoimen osalta mitään ennakoimatonta merkittävää asiaa ei ole noussut eduskuntakäsittelyssä esiin.
- Tavoitteena on varmistaa tulevaisuudessakin pelastustoimen kaikkien tehtävien toteuttamiseen vaadittavat resurssit sekä pelastustoiminnan ja ensihoidon väliset synergiaedut.
- Pelastustoimessa käynnissä myös sisällöllisiä kehittämishankkeita, valtakunnallisia sekä alueellisia.
- Magga kysyy, miten uudistuksessa varmistetaan ensihoidon ja pelastuksen toimivuus pohjoisen raja-alueilla. Kohvakka toteaa, että kokonaisuuden toimivuus turvataan, kuten tähänkin asti. Valtiosopimukset ovat voimassa ja perinteet ovat vahvat, näitä ei missään nimessä tulla uudistuksessa horjuttamaan. Rajat ylittävä pelastus- ja ensihoitotoiminta mahdollistetaan jatkossakin.

6 Katsaus alueiden uudistumisen neuvottelukunnan (AUNE) asioihin

- Viimeisin kokous oli tänään, esillä ei ollut varsinaiseen Harvaturvaan tiiviisti liittyvä asiaa, vaikkakin siihen liittyviä ilmiöitä käsiteltiin. Koulutuspoliittinen selonteko esiteltiin.

7 Muut asiat

- Pelastustoimen esiselvityshankkeen jaostojen muistiot nyt lausunnoilla. Niissä sopimuspalokuntatoiminta on noussut esiin. Myös sopimuspalokuntatoiminnan YTR:ssä tehdään paljon valtakunnallisen kehittämisen eteen.

8 Seuraavista kokouksista sopiminen

- Seuraavat kokoukset on sovittu pidettäväksi 10.9.2021 klo 12-15 ja 10.12.2021 klo 12-15.
- SPEK varmistaa kokouslinkkien toimivuuden, kun heidän uusi edustajansa (sihteeri) vahvistuu.

Jakelu Harvaturva-verkosto